

DESKUNDIGE | ADVIES foto Samuel Otte

Inge van Hell-van Dijke is consulent lotgenoten-contact bij de Vereniging Helpende Handen en komt vanuit die functie veel in aanraking met vragen over autisme en de kerk.

INGE VAN HELL:
„Ik hoop dat we elkaar proberen te accepteren”

Veel mensen met autisme denken in beelden. Wat betekent dat voor het horen van de preek?

„In een preek wordt Gods Woord uitgelegd. In de Bijbel wordt veel gebruikgemaakt van beeldend en/of abstract taalgebruik. Als de Heere Jezus zegt: 'Ik ben het Brood des levens', dan hebben veel mensen met autisme daarbij een beeld van een brood, niet van een Persoon. Ook gelijkenissen als 'het Koninkrijk van God is als een mosterdzaad' zijn voor hen vaak moeilijk, omdat ze het lastig vinden om de denkstap te maken van het beeld (het mosterdzaad), naar de bedoeling: hoe het Koninkrijk van God als een mosterdzaad kan zijn. Daarnaast kennen we het gebruik van de 'Tale Kanaäns'. Ook daarin wordt veel gebruikgemaakt van abstracte en beeldende begrippen. 'Alle grond verliezen in jezelf' is bijvoorbeeld zo'n moeilijke uitdrukking.”

Hoe kunnen predikanten bij een dergelijke manier van denken proberen aan te sluiten?

„Maak in kleinere denkstappen duidelijk wat het Bijbelgedeelte betekent. Een voorbeeld uit ons dagboek (zie kader) om dit duidelijk te maken: bij de uitleg van de geestelijke wapenrusting uit Éfeze 6 is het belangrijk om eerst uitleg te geven over de functie van bijvoorbeeld het schild in het leven van een soldaat, om daarna duidelijk te maken dat hier een géestelijk schild wordt bedoeld.

Als predikanten het moeilijk vinden om kleinere denkstappen te nemen in de uitleg, zouden ze dit mogelijk kunnen bespreken met beelddenkers of mensen met autisme zelf of mensen in hun omgeving.”

Kinderen met autisme hebben vaak graag iets in handen als ze luisteren. Vind je dat ze iets mee kunnen nemen naar de kerk?

„Veel van die kinderen – en ook volwassenen – hebben behoefte om te friemelen. Daarmee verlagen ze de prikkels en verhogen ze de concentratie en wordt de boodschap beter gehoord en onthouden. Ik vind dat zij gerust iets kleins mee kunnen nemen naar de kerk. Ouders kunnen een drempel ervaren om dat te doen. 'Wat zullen mensen wel denken?' Maar als een kind veel wiebelt, brengt dat óók allerlei gedachten bij omstanders teweeg. Ik hoop dat we als gemeenteleden proberen elkaar te accepteren, inclusief eventuele beperkingen.”

Hoe kun je er als beelddenkende luisteraar mee omgaan als je merkt dat een predikant een tekst alleen geestelijk uitwerkt?

„Als een predikant de letterlijke betekenis van de tekst niet of nauwelijks bespreekt, ervaart zo iemand een blokkade in het luisteren. Dat is heel lastig. De één trekt zich dan terug in de eigen gedachtewereld, een ander wordt heel onrustig. Het belangrijkste is denk ik: schrijf je vraag even op, probeer daarna weer verder te luisteren. Zoek iemand met wie je je vragen kunt bespreken, bijvoorbeeld met gezinsleden of met een predikant. Het belangrijkste is: maak het bespreekbaar en zoek mensen die je begrijpen en die met je mee kunnen denken.”

DAGBOEK

Onder redactie van Inge van Hell verscheen een dagboek dat door structuur en uitleg geschikt is voor jongeren met autisme. Inge: „Ik verwacht dat dit dagboek ook geschikt is voor beelddenkers.”

Ieder dagboekstukje is op dezelfde manier opgebouwd, aan de hand van drie vragen:

1. Wat staat er in de tekst/ in dit Bijbelgedeelte?

Inge: „We hebben de scribenten gevraagd zo dicht mogelijk

bij de Bijbeltekst te blijven en moeilijke woorden uit te leggen.”

2. Wat betekent het?

Inge: „Onder dit kopje wordt uitgelegd wat de bedoeling is van het Bijbelgedeelte, waarbij – indien van toepassing – beelden worden uitgelegd en duidelijk het verschil wordt gemaakt tussen de letterlijke en de geestelijke betekenis.”

3. Wat betekent het voor jou?

Inge: „In het derde deel van het dagboekstukje wordt steeds een toepassing gemaakt naar het leven van de jongere. We hopen dat het voor veel jongeren tot zegen mag zijn!”

Inge van Hell-van Dijke (red.), **Levend Woord – dagboek voor jongeren**. Uitg. Den Hertog, ISBN 9789 0331 2726 7, € 14,90